stripschrift

100ct

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliertен hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

2-29
"Vreemd," mompelt de Noorman in zichzelf, "een uur gaans van hier is onderdak te vinden op een hofstede. Waarom ligt dit jongmens dan in het bos te slapen?" Opmerkzaam beschouwt hij het voorkomen van de knaap. Zijn kleding is haveloos en vuil doch zijn gelaat is fijnbesneden en beschaafd. "Welaan," denkt Eric, "al dit gepeins brengt mij niet verder. Ik zal hem wakker maken en zien wat hij te vertellen heeft." Hij treedt zachtjes naderbij, doch voor hij de slapende jongen bereikt heeft slaat deze de ogen op en gaat overeind zitten. Hij wrijft zich verwonderd de ogen en ziet Eric aan. "Wie uh, wat uh...." mompelt hij, doch dan beseft hij dat er een wildvreemde man naast hem staat en opeens is hij klaar wakker. Ijlings springt de jongeling op, terwijl hij zich met onzekere handen het zwaard omgespt. Dan grijpt hij pijl en boog. "Hela ho! Stop of gij zijt een kind des doods!" schreeuwt hij met vervaarlijke stem. Hij neemt een krijgshaftige houding aan, doch verre van zich bedreigd te voelen heeft Eric moeite zijn lachen in te houden. Vooral als de jonkman bij het spannen der boog de pijl driemaal op de grond laat vallen. Doch eindelijk heeft hij het wapen schietklaar en geamuseerd zegt Eric: "Zijt ge zover, knaap? Verklaar me dan eens de reden voor Uw vreemd gedrag." "Knaap!" briest de jongen, "weet Ge wel tegen wie Ge spreekt? Ik ben Gunnar de Gevreesde." "Wel wel," zegt Eric, "Gij zijt dus Gunnar de Gevreesde. Komaan, ik ga mij bedreigd voelen....." "Bedreigd?! Ja voorzeker! Ge zult mijn wraak proeven! Handen omhoog, Ge zijt overvallen!"

3-29
Onzeker geworden door de onverschillige houding van Eric, herhaalt de jongeman zijn bedreiging. Als ook dit niet de gewenste uitdrukking heeft, stampt hij driftig op de grond en schreeuwt: "Dit is een roofoverval! Besef dan toch man, dat Uw leven op het spel staat!" "Oh," zegt Eric, als gaat hem nu pas een licht op. "Is dat de bedoeling? Wel, als gij gedacht had bij mij rijke buit te vinden, moet ik U teleurstellen. Geld of kostbaarheden bezit ik helaas niet." Uit het veld geslagen laat Gunnar de boog zakken, mompelt iets onverstaanbaars, draait zich om en schrijdt met afgemeten, waardige passen het bos in. Eric heeft intussen grote belangstelling voor de jongeman gekregen. "Er is iets niet in de haak met deze knaap," denkt hij - "ik moet hem voorlopig niet uit het oog verliezen." Hij haalt dus vlug zijn paard en gaat achter hem aan. Als Gunnar dat merkt, blijft hij staan en vraagt achterdochtig: "Waarom volgt gij mij? Wat zijt gij van plan?" "Ik had gedacht een eindweegs met U mee te lopen," zegt Eric onbevangen. "Ik voel mij wat eenzaam." Hierop weet Gunnar niet onmiddellijk wat te zeggen. Hij gaat zitten, haalt een stuk brood te voorschijn en biedt Eric, die zich tegenover hem heeft neergezet, de helft aan. Dan zegt hij: "Als ik vragen mag, wie zijt gij en wat doet ge voor de kost?" "Men noemt mij Sigvat, en wat ik doe...och, ik zwerf wat rond," antwoordt Eric terwijl hij de jongeling nauwlettend gadeslaat, zich weer verbazend over diens voorkomende houding en manieren die zeker niet bij een gewone struikrover passen. "Ik moet meer van hem te weten zien te komen," stelt hij bij zichzelf vast. De jongeman zit nu rustig naar de grond te staren en breekt doelloos een takje in stukken. Het is hem aan te zien, dat hij niet recht weet hoe hij zijn houding tegenover Eric moet bepalen. De laatste heeft intussen reeds enige tijd het geluid van naderende paardenhoeven gehoord en let nu scherp op de reactie van zijn metgezel. Deze hoort het ook, springt op en tuurt, geheimzinnig doende, tussen de bomen door, terwijl hij mompelt: "Die man zal ik overvallen," en tegelijkertijd met een schuin oog naar Eric kijkt om te zien hoe deze daarop reageert. Eric heeft zijn boog gegrepen en is opgestaan met het voornemen in te grijpen als de knaap werkelijk kwaad in de zin mocht hebben. Maar deze legt de actie van Eric verkeerd uit en vraagt verheugd: "Ha, doet gij mee?"

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

S T R I P S C H R I F T

Nederlands tijdschrift voor belangstellenden in strips

speciale S T R I P ' 6 8 uitgave

eerste jaargang
nummer twee
6 april 1968

redaktiesekretariaat
C.J.Aarts
Singel 500
Amsterdam

---

redaktie:
C.J.Aarts
Hans Lodders
Wim Noordhoek
Jochem Smid
TMF Steen

verder deden mee:
JanWillem van Erp
P.Hans Frankfurther
F.Koffijberg
J.J.Nieuwstraten
W.H.J.Niemöller
Albert Uderzo (omslagtek.

Het Stripschap ná S T R I P ' 6 8

Nog een paar dagen en de eerste Nederlandse dag van het beeldverhaal hoort weer tot het verleden. Of en in hoeverre van een geslaagde dag zal kunnen worden gesproken durven wij slechts te hopen: men doet er verstandig aan, zijn verwachtingen niet al te hoog te spannen. STRIP'68 kan dan alleen nog maar meevallen...

Vast staat slechts dat het wel enige tijd kan duren voor er opnieuw een ontmoeting op deze schaal op touw kan worden gezet. De beurt is nu aan de plaatselijke en regionale kringen om het Haagse voorbeeld (Enide Ciltay!) na te volgen en elkaar bv. maandelijks bij een stripschapper aan huis te ontmoeten. Hieruit resulterende echtverbintenissen zullen tijdig via Stripschrift bekend worden gemaakt.

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmadenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

Ook het bestuur is niet van plan om de handen in de schoot te leggen: een van de eerste kluiven is het nagaan van middelen ter verfraaiing van Stripschrift Gedacht wordt verder aan het zoeken naar een bescheiden ruimte om daar een stripdokumentatiecentrum in onder te brengen en aan het bijeenbrengen van fondsen waaruit enig onderzoek kan worden gefinancierd. Er is een begin van contact van uitwisseling van gegevens met onze circa tien zusterorganisaties in andere landen. Hopelijk zullen wij erin slagen een kleine afvaardiging samen te stellen die het aangename (vakantie houden) weet te combineren met het nuttige: namens Het Stripschap deelnemen aan het internationale stripcongres in Lucca, Italië. Voorts verleent Het Stripschap medewerking aan zes programma's van 20 minuten die de Nederlandse Schoolradio begin volgend jaar aan "ons" onderwerp hoopt te wijden.

Al deze en vele hier niet genoemde aktiviteiten zijn alleen mogelijk wanneer het bestuur niet alles alléén hoeft te doen: vele handen maken licht werk. Het eerste wat wij velen Uwer zouden willen smeken is ons nu eindelijk een volledig ingevuld enquêteformulier te sturen. Is het zoek, dan stuurt de secretaris u graag een nieuw. Aan de hand daarvan kunnen wij nagaan, welke taak u wellicht het meest zou liggen. Verder zouden wij er geen enkel bezwaar tegen hebben wanneer nu eindelijk eens alle leden dat misselijk minimum van f5 willen overmaken. Hoofdzaak blijft echter dat u bereid bent om voor uw Stripschap ook iets te doen.

Tot aan STRIP'68 kan dat zich beperken tot het bestuderen van de stellingen die de leden van het strip-in panel hebben bedacht en die alvast in dit Stripschrift staan. Dat de vonken er 6 april af mogen vliegen is de vurige hoop van

P.Hans Voorzitter,
Frankfurther van
Het Stripschap

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

RENE GOSCINNY IN GESPREK MET PIM OETS

"... in feite doe ik dat werk nu zo'n 15 jaar, dat scenarioschrijven, maar ik zet er pas zo'n 8 à 9 jaar mijn poot onder. Je kunt er mee blijven doorgaan

UDERZO

heb ik ontdekt. 't Belangrijkste voor mij is m'n ontmoeting geweest met Albert Uderzo, met wie ik 'n aardig stel series heb gemaakt waarvan er 'n aantal nu niet meer bestaan: Pistolet, Mon Papa... En sindsdien, natuurlijk, Astérix... Wat Gaudéamus betreft, dat is nogal gek begonnen: meneer Dassault had me laten komen voor 'n artikel. Op ze kere dag had ie me opgebeld, en ontving me op z'n bureau met al z'n directeuren er bij en vroeg me wat ik vond van Gaudéamus. Let goed op, nou wordt 't leuk. "Wat vindt u van Gaudéamus, zegt u 't maar eerlijk". zei hij. Ik zei: De tekeningen zijn niet slecht, maar 't scenario, dat is pruimen noch krenten, dat is erg slecht. Ieder een verbleekte, en Dassault zei: "Het scenario, dat schrijf ik". Maar hij vatte 't goed op, moest er om lachen, iedereen moest lachen, en zo is 't gekomen dat ik bij hem kwam te werken. ...

CORSICA

Met Pistolet was 't ook 'n rare beweging. Ik was net terug uit Amerika, en werkte op 'n persagentschap, maakte er scenario's voor verscheidene strips die inmiddels wijlen zijn. Je had 't verhaal van 'n figuur die Pistolet heette, 'n verhaal over Corsicanen, humoristisch. We hadden de tekeningen in Amerika gekocht, en nu moesten we er teksten bij bedenken die klopten met de tekeningen. Dat was makkelijker dan je zou denken want dat gaf me 'n leidraad. Daarna werd 't helsmoeilijk, want je

CODE MORAL

moest de morele code in de gaten houden, een nogal strakke richtlijn die bijv. je verbood overspel te behandelen, of misdaad, of doden; en de misdadigers moesten altijd gestraft worden. Ik werd er gek van, vreselijk gedeprimeerd, de instorti ng nabij. Toen ik er echt helemaal genoeg van had en aan 't eind van m'n latijn was, hebben ze me toestaan één figuur om te brengen, eentje maar. Bah. ... Voor de film heb ik ook gewerkt, gags bedacht, dat begon met de film van

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermoond als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmadenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

Bourvil, die heette Le Tracassin. Dat moet 8 jaar geleden zijn. ... In Frankrijk bestaat 't beroep van gag man eigenlijk niet. 't ..

GAGMAN

Gaat als volgt. 'n regisseur of 'n producent of 'n scriptwriter geeft je 'n scenario en zegt: "Dat is niet erg goed, dat is duf, dat is niet leuk. Hier, bekijk 't 'ns, verander er niets aan, maar doe als Disney, bedenk overal gags, maar kom niet an de dialogen." U ziet hoe moeilijk 't is. Je bedenkt je grappen en de regisseur zoekt er wat van uit. "Die scène lijkt me duf, gooi er 6 grappen tegenaan." Je stelt er 12 voor en vervolgens beslist hij. Je werkt je uit je naad om 't zo leuk mogelijk te maken, en als je klaar bent zegt ie: "Ik heb je niet kunnen opbellen want m'n hoofd liep om, maar die scène komt te vervallen want ik kon de ster niet krijgen die ik wou hebben." Dat heb ik 2 of 3 keer meegemaakt en toen had ik m'n les geleerd. Ik heb met Joffé gewerkt voor 'n film die nooit gedraaid is, die zou heten Dagobert; vervolgens met Bourvil, en ik heb m'n

KUIFJE

centen niet gekregen, enfin, 't gebruikelijke filmgedoe, de producent is me nog altijd geld schuldig; en vervolgens heb ik gewerkt voor de twee films van Tintin (Kuifje)-- gags geleverd die nooit gebruikt zijn. Dat is 'n smerige beweging, 't moet maar 'ns gezegd wezen, en ik wens 't niemand toe. Maar de grootste troep heb je wat dat betreft in Amerika, daar is 't allemaal teamwork, 'n hele organisatie. Daar zitten ze met hele archieven, kaartsystemen, elke gag op 'n kaartje. Te gek. Er wordt el beweerd dat humoristen neerslachtige mensen zijn, maar gagmen, dat zijn neurotici, dat zijn vogels die altijd op de rand van de zenuwinstorti ng leven. Verschrikkelijk. Ze mogen niet lachen, ze moeten eieren leggen, gags spuien.

EGGEN

"Hier heb je 'n komiek, hij is in 'n restaurant en hij is dronken, en nu loos!" En dan de gagmen maar aan de leg: de ene gag na de andere. En daar wordt dan uit gekozen. Beroemd worden ze nooit, gagmen zijn sloven. Tenzij ze 't tot scriptwriter weten te brengen,

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

SLOVEN overnight, daarvóór slaven èn sloven. Waar wel weer tegenovergestaat dat 't goed betaalt. Amerika nietwaar? ... Nu heb ik 't zo geschoten dat ikzelf tegelijk gag man, scriptwritter, en ideeënman ben, en met tekenaars werk die ik graag mag. En bovend ên zo goedals eigen baas ben. Maar let op: je moet jezelf natuurlijk niet voor 'n genie houden. ... 't Vervelende is dat dit 'n métier is waarin je nooit kunt relaxen. Ik voel me toch al zelden op m'n gemak, maar nu wordt ontspannen al helemaal onmogelijk. Je wordt erg eenzelvig. Enerzijds heb je geen zin meer om met mensen te praten die niet uit 't vak zijn, anderzijds heb je geen lust om altijd maar over 't vak te praten met mensen uit het vak... Dus wat moet je? Je draait in 'n kringetje rond. ... Of 't me geneert voor 'n publiek te schrijven dat hoofdzakelijk uit kinderen bestaat? Ja. Tja. Strikvraagje hè. Je vergeet dat ik niet uitsluitend voor kinderen schrijf. Trouwens, toen ik in Europa begon kreeg ik het verwijt te horen dat ik voor volwassensn schreef! Geleidelijkaan is alles aan 't veranderen: de zeden, de moraal, het gevoel voor humor, en de strip verandert mee. Momenteel schrijf je je strip zowel voor volwassenen als voor kinderen. Nou ja, gêne, gêne lastig blijft 't, vooral door de CENSUUR censuur die er op de kinderbladen bestaat. Nietemin, dat is ergens ook wel weer een uitdaging, dat je die grenzen hebt, dat is nog niet zo slecht want 't verplicht je tot een zekere discipline, 't verplicht je 'n vorm van humor toe te passen die voor jezelf moeilijker ligt en dat is nog niet zo gek. Nou ja, ik heb natuurlijk ook wel eens zin om me van die taboes te bevrijden door toestanden te schrijven die gewoon te gek zijn. Neem nou bijv. Lucky Luke. In Lucky Luke mogen we LUCKY LUKE niemand naar de eeuwige jachtvelden sturen, dat is verschrikkelijk vervelend, want 't is tenslotte een cowboyverhaal, nietwaar, iedereen is gewapend, er zijn roodhuiden, de cavallerie, de hele zwik. Dus moeten we gags verzinnen om 't gebrek aan dooien aannemelijk te maken. Je hebt bijv. het duel in de hoofdstraat van het stadje. Nou moet je een foef bedenken om je eruit

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en russen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmadenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

te redden zonder dat er doden vallen. De boef heeft een revolver met een kolf zo zwaar dat het ding niet meer te hanteren is. Zoiets! Iedereen is bang voor die vent en hij heeft stellig afschuwelijke dingen gedaan, maar niemand krijgt dat te zien. Met Morris zit ik wel eens te denken dat we op 'n dag eens een enorm bloedbad zullen aanrichten, om 'n beetje stoom af te blazen. Zo mogen we ook niet bepaalde figuren bezigen die toch karakteristiek zijn voor de West, zoals de 'gals' uit de 'saloons'. Dat is verschrikkelijk, want dat zijn toch de typische personages, die horen er toch bij, formidabel! wat je daarmee zou kunnen doen. Maar vergeet 't maar, dat zou me 'n stampei geven. ... De geschiedenis van de Far West ken ik wel natuurlijk, maar ik ben geen specialist. Ik hou er veel van, zonder geobsedeerd te zijn. Ik documenteer me op een bepaald onderdeel. Ik stel me zo goed mogelijk op de hoogte, en vervolgens doe ik alle boeken dicht, en als ik mijn script schrijf kijk ik ze niet meer in. Ik kèn mijn stof, maar niet als een specialist, want als je specialist bent, begin je kleine "in-jokes" te maken voor de overige specialisten en voor de i-crowd, en dat moeten we natuurlijk niet hebben. ...

BALLOONS Weet u, de strip is, net als alle andere uitdrukkingsmiddelen, een vorm van amusement die zijn grenzen heeft. De grenzen van de geïllustreerde tekst. Stendhal in stripvorm met ballonnetjes, dat zou kunnen, stellig, maar dat zou hetzelfde opleveren als 'n film. De echte Stendhalianen zouden 'knoeiboel' huilen en 'moord en brand' brullen. En ze zouden geen ongelijk hebben. Het is een techniek op zich, maar je zou je een auteur, een serieus auteur,

BELLETTRIE kunnen voorstellen die zich d.m.v. de strip uitdrukt. Tolstoi zou eventueel mogelijk zijn, Durrell niet. Er moet actie zijn. Ik voor mij geloof dat de grote feuilletonisten, zoals Alexandre Dumas, dat die stripschrijvers hadden kunnen wezen -- als je teen strips gehad had. Nu, met al die introverte romans, nu is dat onmogelijk. Jules Verne had vast fantastische strips kunnen

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

maken -- als ie had kunnen tekenen. En de problemen met tekenaars... De tekenaar is beurtelings regiseur, komiek, decorbouwer, belichter, cameraman, requisiteur, hij is 't allemaal. ... Ik heb de heilige overtuiging dat ieder uitdrukkingsmiddel oorspronkelijk moet wezen. Bewerkingen?, goed, kun je maken, maar dat wordt niet altijd goed. Ik geloof dat je voor de strip moet schrijven zoals je voor de film schrijft. ... Welke strip mijn voorkeur heeft? Je kunt 't zelf moeilijk beoordelen nietwaar, maar ik hou erg van Lucky Luke en Astérix. Ik beleef er plezier aan die te schrijven. ... Hoe ik die maak? Dat gaat zo: ieder verhaal per album bestaat uit 44 pagina's. Ik begin met een synopsis te schrijven, een erg lange en erg exacte samenvatting voor die 44 pagina's. En heb ik eenmaal de geschiedenis tot een eind gebracht, dan ga ik onderverdelen per pagina. Dat wil zeggen: van meet af aan weet ik waar ik aan toe ben. ... Nee, haha, ik ploeg niet voort van pagina tot pagina, zoals zoveel (teveel!) scenarioschrijvers doen, dat is helemaal fout. Wat ik doe kost ietsje meer werk, maar als je eenmaal weet dat je goed zit, ben je in de positie je verhaal beter te doseren, dooie plekken te omzeilen, tenminste, zoveel mogelijk. Terwijl, als je maar lukraak schrijft, er twee dingen kunnen gebeuren: ofwel je hebt alles al gezegd en je moet nog zes pagina's vullen en dat wordt trekkerig, ofwel, en dat gebeurt 't vaakst, je komt aan de voorlaatste pagina zonder iets uitgelegd te hebben, vandaar dat op de laatste pagina iedereen ineens het woord gaat voeren om de boel te verklaren. ... Een definitie van humor?, nee, kan ik niet geven. Ieder zijn meug en ieder zijn idee. Ik geloof, humor is wat je aan het lachen maakt, en dat is individueel. Zwart, rose of grijs of wat, als ik lachen moet noem ik 't humor. Laten we vaststellen dat ik niet geporteerd ben voor zwarte humor, maar er zijn vormen van 'humour noir' die me doen scheuren van het lachen, en dan ben ik vóór, en dat is alles. Zodra je er een systeem van maakt, zit je fout. Zoals die

SYNOPSIS

HUMOUR NOIR

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmadenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

zg. Poëtische humor, bah. ... Het leven? bekijk ik als toeschouwer, maar niet kritisch. Ik hou van humor maar kan niet zeggen, helaas, dat als ik een pestbui heb dat de humor me er dan overheen helpt. Laten we stellen dat gevoel voor humor me essentieel lijkt in veel gevallen. Mensen wie het aan gevoel voor humor ontbreekt, die van stomme tv-uitzendingen houden, die van filmseries houen en ga zo maar door, nou ja, dat zijn maar zielepoten. Gevoel voor humor helpt je over een boel situaties heen, en wat vooral belangrijk is, humor laat zien hoe betrekkelijk alles is, je neemt jezelf niet langer zo serieus. .. ... Wat mij betreft, en mijn werk, als ik in de put zit, dwing ik mezelf toch tot werken, dat is in 't begin moeilijk maar later raak je vanzelf opgemonterd

KIEREWIET — Nu eens denk ik dat er tenslotte mensen zijn die me ervoor betalen. Die zijn helemaal gek, helemaal kierewiet; en dan weer, als ik een andere bui heb, denk ik dat er niet voldoende goud op de wereld is om 'n ongeluksvogel te dwingen dit vak te beoefenen. Dat is, zo je wilt, wat 't verschil uitmaakt tussen de beroeps en de amateur: ik heb geen feesten en banketten nodig om vrolijk te zijn. Aan de andere kant geloof ik niet in het lopende-band-werk van de gag-industrie want dat is onmogelijk. ... Nee, dat de strip een zekere 'waardigheid' zal krijgen, daar geloof ik niet in. Wij hebben een

PROFCLUB — vereniging gevormd van de 'profs' uit de stripwereld, waarvan ik trouwens zelf voorzitter ben: L'Association des professionnels de la bande dessinée. Onlangs dus. We hebben vijftig figuren verenigd die de beroemdste strips maken. En nu 't mooie: we willen helemaal niet dat er van de Achtste Kunst, het Panthéon etc. gesproken wordt, integendeel. Vooral willen we helemaal niet bestudeerd worden door sociologen etc. Wij willen alleen dat het genre aanvaard wordt als een volledig amusement, waarvoor niemand zich zal behoeven te schamen, dat de makers niet als ze weer iets idioots hebben gepleegd kunnen zeggen 'Het is maar een strip'. Daar moeten we vanaf. Daarentegen nemen we ons in acht voor mensen die proefschriften,

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen onmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

POGO werkstukken en scripties schrijven. ... In Amerika heb je strips voor volwassenen, spul als Pogo van Walt Kelly, die ergens meesterwerkjes zijn. Dat bevat kritiek, commentaar op het Amerikaanse leven, op het politieke leven, op het sociale leven, met een geweldige humor. En bovendien is die vogel nog moedig ook want in de tijd van MacCarthy ging 't er bepaald heftig van langs, en omdat niemand erg ingenomen was met de kandidaten voor het presidentschap, Eisenhouwer aan de ene kant en Stevenson aan de andere, hebben hopen mensen Pogo als kandidaat gesteld. Iedereen liep te flaneren met leuzen als 'I go Pogo'. Pogo kreeg trouwens veel stemmen. Kwestie van snobisme ook. ... Als het verhaal goed is, als het goed getekend is, ben ik vóór. Maar wat mijn hart verscheurt, dat is dat er een hoop miezerige blaadjes zijn die heel slecht van verhaal en van tekening zijn. Men beoordeelt de strip naar die troep, en dat is onrechtvaardig. Dan wordt er beweerd dat de strip een wapen is om het volk dom te houden, en dat is natuurlijk idioot. Punt één, de kinderen die strips lezen,lezen ook andere dingen, en punt twee, degenen die niets lezen, lezen ook geen strips. Aan de andere kant hebben we genoeg gevoel voor het betrekkelijke om niet als apostelen beschouwd te willen worden. ... Journalisten die over strip een artikel willen schrijven, beginnen altijd weer over

SADISME geweld, over sadisme. Ze verwijten ons anderen op gewelddadige ideeën te brengen, maar dan vergeten ze eventjes de tv, de film en de kranten. ... Nee, met de HH theoretici ahum van de strip onderhoud ik geen enkele relatie. Wij hebben elkaar niets te zeggen. Zij zijn verzamelaars, dat ben ik niet. Ha! er zijn al scripties

SCRIPTIES geschreven over Lucky Luke, zelfs eentje door een meisje, juffrouw Lallemand heette ze geloof ik. Ze moest examen doen en belde me op om me te vragen de tekst door te lezen. Vervolgens kreeg ik een convocatie om er bij te zijn als die 'thèse' verdedigd zou worden. Goed, ik erheen, en daar stonden een stel jongelui die heel zenuwachtig waren en die me nakeken door de gangen

GUNNAR DE GEVREESDE

en die ik hoorde zeggen: "Zou hij ook een van die ploerten zijn, of niet?" En vervolgens bevond ik me als examinator achter de grote tafel. Ik snapte er niet van, ze hadden het over montages en weet ik veel. Nou ik heb me er uit gered door iedereen een tien te geven. Dat was 't hoogste cijfer. Maar weet je hoe het is met die scripties, ons werk is daar niet op gemaakt. Ze zei bv. dat als dat onderdeel van 't decor op die en die plaats was aangebracht, dat dat dan zus-en-zo beduidde. Daar moest ik wel tegen in gaan, ze verwarde mise-en-scène met layout. En dan het gebruikelijke gezeur over racisme, in dit geval omdat de booswicht erg lelijk was. Ik heb moeten antwoorden: "Luister nou eens, ik wil gerust booswichten maken die er mooi uitzien, maar de mensen zijn er nou eenmaal aan gewend dat in 'n strip booswichten ontiegelijke lelijkerds zijn, dat heeft met racisme niets van doen". Afgezien daarvan was ze goed op de hoogte. Ik heb er wel méér gelezen die zeer doorwrocht waren. Er worden me altijd bedzelingen in de schoenen geschoven die ik nooit gehad heb. ... Ja, dat is het hele probleem, dat ze je òf te serieus nemen òf te weinig. Te serieus is natuurlijk altijd fout, daar zijn we helemaal niet op uit, ik tenminste niet. Van twee kaden is nog 't minste dat ze je niet voor vol aanzien, want dan kun je je altijd nog troosten met de gedachte: 'Bah, hij zegt dat nou wel maar hij leest dat spul dat ik maak, niet eens'.

RACISME

+ +

Het Raadsel van Hi2k

Een kleine twintig inzendingen op de Krazy Kat-prijsvraag in Hi2k. Waaronder inventieve, goed-begrepene en in-'t-geheel-niet-begrepene. Sommigen lieten RUAB en IMAB maar gewoón onvertaald, maar stuurden toch in. Jaja. Winnaar werd stripschapper Giltay uit Den Haag, met Zet U Thee en Ik Zet Thee, begrijp jij 't, begrijp ik 't. Giltay houdt ook al stripavonden bij hem thuis. Een Loffelijk Initiatief.

RAADSELOOMPJE.

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou doldwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

STRIPSCHRIFT IN DRUK ? & HERUITGAVE VAN STRIPS

(min of meer wat diskussiestof)

Naar een fraaier STRIPSCHRIFT ?

De hartewens van vele Stripschappers om voortaan een technisch aanzienlijk beter verzorgd Stripschrift in hun brievenbus te horen vallen is minder gemakkelijk te vervullen dan velen vermoeden.
Wij hebben op het ogenblik een oplage van 500. Dank zij veler vrijwel dan wel volledig belangeloze hulp, bedragen de kosten nu minder dan *f*150,- per nummer. De helft van de oplage gaat naar leden van Het Stripschap en relaties, de andere helft brengt in losse verkoop netto ongeveer *f*70,- op: een negatief saldo van *f*80,-.
Het kan ook anders: Op (groter) offset formaat kan met minder dan de helft van het aantal pagina's worden volstaan: 28 bladzijden (ond) binnenwerk stemt overeen met 12 bladzijden nieuw. Zou het binnenwerk, terwille van verluchting, op 20 bladzijden worden gebracht, dan bedragen de totale kosten bij een gelijkblijvende oplage *f*750,- en bij 1000 stuks *f*900,-. Bij een tot *f*1,- gestegen losse nummerprijs mag rekening worden gehouden met een netto opbrengst van *f*100,- bij 500 exx. en *f*325,- bij 1000 exx. In het eerste geval moet dus *f*650,- worden toegelegd en in het tweede nog maar *f*575,-. Met het stijgen van de oplage daalt het deficit tot nul. Één slecht verkocht nummer brengt ons Stripschap echter tot de bedelstaf. Zal de hartewens (zie boven) dan nooit in vervulling gaan? Zo somber hoeft het nu ook weer niet te zijn gesteld. Maar éérst willen wij een gezonde verhouding zien groeien tussen geldmiddelen en risico.
Uitgevers... vóórrrr!!!

P.Hans Frankfurther

DE GOUDMIJN.

Een materieel begrip, dat volgens enige personen een gevolg zou zijn van heruitgave van striptoppers van toen.

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliërten hangen laag over het veld en ruisen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen ruurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart mdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

STRIPSCHRIFT IN DRUK ? & HERUITGAVE VAN STRIPS

Herdruk van goede beeldverhalen zou één van de belangrijkste idealen van Het Stripschap moeten zijn. Er bestaat Nederlandse striplectuur, die vergelijking met veel buitenlandse "plaatjesboeken" ten goede weerstaat, en die bovendien meer kwaliteit heeft dan deze import-artikelen.
Maar wat kan men heden in de handel verkrijgen van b.v.: TOM POES; ERIC DE NOORMAN; KAPITEIN ROB; TEKKO TAKS; ARAM v.d.EILANDEN ? Deze waardige vertegenwoordigers van de Nederlandse beeldverhalen-productie zijn vrijwel nergens meer "gewoon" te koop.
De liefhebbers van dit soort strip-bundels hebben geluk, indien er één enkel - vaak beschadigd - exemplaar op de kop wordt getikt op een boekenmarkt Het komt zelfs nog zelden voor, dat men door ruiling een serie kan completeren.
Het is onvoorstelbaar, dat deze boekjes, die destijds - dankzij kwaliteit - een enorme oplage bereikten, afgedaan hebben.
Doch indien men niet tot heruitgave over gaat, betekent dit een onthouding van goede lectuur aan het publiek.
Wat ook de reacties op deze noodkreet (één der vele) zijn; HET STRIPSCHAP zal zoveel mogelijk van deze dreigende schade moeten voorkomen door het vastleggen & veilig stellen van documentatie-materiaal.
STEUNT DEZE ACTIE en helpt de STRIPSCHAP-biblioteek te doen uitgroeien tot een druk gevisiteerd Nederlands Centrum voor Belangstellenden in STRIPS.
Het gaat niet alleen om de herwaardering van strips, maar ook om de (h-)erkenning van goede strips.

J.J.Nieuwstraten

Is herdrukken van stripverhalen duur?

Van tijd tot tijd bereiken ons suggesties om herdruk in kleine oplagen te entameren van stripverhalen die al jaren uitverkocht zijn. Op zichzelf zijn wij hier niet tegen, al staan andere activiteiten op

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

STRIPSCHRIFT IN DRUK ? & HERUITGAVE VAN STRIPS

onze urgentielijst hoger genoteerd. Als stof tot nadenken voor degenen die ons met hun suggesties benaderden hebben wij ons (bij wijze van voorbeeld) verdiept in de financiële consequenties van herdruk van het eerste Eric-verhaal: De steen van Atlantis. Laten wij gemakshalve het auteursrecht even buiten beschouwing en beperken wij ons tot het boekje, dat vier afleveringen korter is dan de oorspronkelijke dagbladversie, dan hebben wij één omslagpagina plus 73 afleveringen te reproduceren. Iedere aflevering is ±10cm hoog en ±22cm breed. Verkleinen wij deze tot ±6½cm bij ±15½cm dan kunnen er zes afleveringen op een foliovel. Er zullen dus 74:6=13 offsetplaten moeten worden vervaardigd. Stellen wij deze op *f*15,- per stuk, dan bedragen de basiskosten *f*195,-.
Voor de berekening van de afdrukkosten gaan wij ervan uit, dat men de afleveringen zal willen inplakken, zodat het papier aan de achterkant blanco moet blijven. Een oplage van 50 exemplaren zou bij een prijs van een dubbeltje per vel op *f*65,- komen. Voegt men hier nog 20ct postzegel en 10ct envelop aan toe, dan komen deze 50 exemplaren tezamen op *f*195,-+*f*65,-+*f*15,- of *f*275. Per stuk is dat *f*5,50. Natuurlijk daalt de prijs, als de oplage stijgt: bij 250 exemplaren komt ieder vel nog maar op een stuiver en ieder exemplaar (rekent u het maar na) op *f*1,73. Ziezo. Gaat u er gerust eens aanstaan om zelfs maar vijftig, laat staan 250 intekenaars op één titel bijeen te krijgen. Eerder begint althans Het Stripschap er niet aan. Maar wie weet ziet een uitgever uit onze lezerskring er iets in. Hij heeft bij voorbaat onze zegen.

P.Hans Frankfurther,
voorzitter van
Het Stripschap

+ + + + + + + + + + + + + +
+ Eric in Stripschrift +
+ +
+ + + + + + + + + + + + + +

GUNNAR DE GEVREESDE

Laat ze maar kletsen hierboven. Stripschrift begint in dit nummer met de herpublikatie van het nog nooit in boekvorm verschenen 29ste verhaal van Eric:

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, rozе licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliertеn hangen laag over het veld en russen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen luurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien: geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Van treedt hij voorzichtig naderbij en staart medenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

+ + + +

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

verwerpelijk.
Ik kan mij voorstellen, dat Uw familie een bekend man als U om raad vraagt in opvoedingszaken; dat U daar dan wel eens mee in zit, kan ik mij ook indenken.
Volgens mij hebt U er goed aan gedaan door te zeggen er geen drama van te maken en de raad te geven goed op te letten wat de kinderen al zo lezen.
Sexuele voorlichting is zeker nodig. De ouders zijn daartoe de aangewezen personen en ik vind dat er op school ook wel het één en ander over verteld kan worden.
De methoden, die volgens U bij de politie in Indië in zwang waren, worden bij mijn weten in Nederland niet gebezigd.
De gevoelens die zich bij het beoefenen van dergelijke praktijken bij de beoefenaren zelf kunnen openbaren, namelijk machtswellust en wreedheid komen veelvuldig voor. Dat verklaart b.v. ook het gedrag van Kapo's en hun satelieten in de Duitse concentratiekampen in de tweede wereldoorlog.
Over de kwestie uniform e.d.: De één vindt een uniform mooi en de andere geeft daar niets om, dat is een kwestie van persoonlijke smaak.

"WERKWIJZE"

Op vrij jeugdige leeftijd las ik, ondanks ouderlijk verbod, rijp en groen door elkaar met een voorkeur voor historische romans. Op een gegeven dag las ik het "verantwoorde" beeldverhaal ERIC DE NOORMAN (H.G.Kresse), waaruit ik meer haalde dan aangenaam avontuur, nl. o.a. levensproblematiek op mythologische basis. Doordat de schepper van dit onderhoudende epos het wereldgebeuren schetst, ontkomt hij niet aan elementen, zoals: geweldpleging en romantiek, maar door de vorm die Kresse aan het geheel geeft is de ethiek gewaarborgd, hetgeen voor mij niet inhoudt, dat de verhalen over ERIC DE NOORMAN verstoken zijn van seks. Integendeel, er zijn rijpe - schijnbaar eenvoudige - vertellingen van gemaakt, waarbij tevens het gebruik van symboliek niet werd vergeten.
Voor deze Modus Operandi koester ik bewondering. Door deze in opzet gave structuur van de Avonturen van

- zie verder blz.18 -

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staarmdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

2-29

STRIP'68 - dag van het beeldverhaal

PROGRAMMA

Instituut voor Perswetenschap, Keizersgracht 604

9.00-11.00 RUILBEURS

10.00-11.00 HUISHOUDELIJKE VERGADERING (de leden treffen bij dit Stripschrift lod de agenda aan) Koffie om half elf.

11.00-11.15 OFFICIELE OPENING VAN STRIP'68

11.15 vertrek per rondvaartboot naar:

G.H.Bührmann's Papiergroothandel N.V., Keizersgracht 28-46
waar twee dagen te voren (4 april) om 16.00 uur een STRIPTENTOONSTELLING is geopend.

12.15 vertrek per rondvaartboot naar:

Spaarbank voor de Stad Amsterdam, ingang Reguliersdwarsstraat 75

12.30-1 .30 NOENMAAL. De tafelrede wordt uitgesproken door Prof.Mr.L.G.A.Schlichting, hoogleraar publicistiek te Nijmegen.

14.00-17.00 STRIP-IN (voor stellingen van een aantal leden van het pennel zie verderop in dit nummer)
Het pennel bestaat uit de heren
Maurice De Bevere (Morris), striptekenaar van o.a. Lucky Luke
Hans Ferrée, ideeënman
Lode Hartog van Banda, stripschrijver van vele Toonderstrips
Hans Knegtmans, jeugdsentimentalist
Jan Kruis, illustrator
J.M.Lücker, hoofdredakteur van De Tijd
W.H.J.Niemöller, docent pedagogie en psychologie
A.Weehuizen, hoofdredakteur van de Geïllustreerde Pers
Om ongeveer half vier wordt een kopje thee geserveerd

3-29

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

STRIP'68 - Amsterdam, 6 april 1968

PROGRAMMA

17.30-18.15 STRIPSCHAPERITIEF
18.30-19.30 DINER

20.00-23.00 PROGRAMMA VAN VERFILMDE STRIPVERHALEN
Het voorlopige filmprogramma ziet er als volgt uit

1. De (stomme) Max Fleischer cartoon Ko-ko Toot-toot
2. Felix the Cat van Sullivan o.a. Romeeow
3. Sjors van de Rebellenclub door Henk van der Linden. Het begin van de film.
4. Dick Bos van Alfred Mazure
5. Flipje
6. Paulus de Boskabouter van Jean Dulieu De rokomobiel
7. Rik de Kikker van Joop Geesink
8. Panda van Toonder. Vliegles
9. Tom Poes o.a. De flessengeest en Het monster van Loch Ness
10. De rose panter. Een aflevering
11. De moord-strip door Alain Jessua. Van deze offiële Franse inzending voor Cannes 1967 - Le jeu de massacre - een fragment
12. Barbarella door Roger Vadim. Trailer
13. Enige animatie van eigen bodem. George Pal (voor Philips), Rupert van der Linden (De bloemen?), Emile Vliegers (Mr.Doodle), Dick Visser (Pete Karton) en Paul Rondel (Pappa Boem).
14. Kuifje van Hergé.
15. Astérix le Gaulois van Uderzo & Goscinny

Wijzigingen voorbehouden.

Toegang op Strip'68 alleen voor leden en hun introducées op vertoon van Stripmaatschapskaart 1968. mits voorzien van stempel STRIP '68!

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en russen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staarmdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

ERIC DE NOORMAN, werd ik door het lezen van willekeurig welke aflevering daarvan niet tot kwalijke uitbarstingen gebracht, zoals U ze aanhaalde in Uw brief. De in Eric de Noorman voorkomende situaties heb ik als natuurlijk ervaren en volgens mij kan daarmee opvoedkundig succes worden geboekt.
- C'est le ton qui fait la musique.

Inmiddels ben ik met de meeste hoogachting

Uw J.J.Nieuwstraten.

$$$

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

S T R I P '6 8 / S T R I P - I N

(Een goede strip appeleert tegelijkertijd aan twee leeftijdsgroepen, de 12 jarige en de 21 jarigen, en aan twee soorten intelligenties, de simpele en de geraffineerde. Elk van deze groepen waardeert de strip op geheel verschillende gronden.)

3. "Het is alleen maar billijk - en zou vuistregel moeten zijn - dat het honorarium voor een strip gelijkelijk verdeeld wordt tussen de draaiboekschrijver en de tekenaar."
4. "Strips dienen honkvast te zijn."
   (Het verhuizen van strips naar andere bladen biedt vaak grote en eigen problemen. Contractanten dienen de uiterste behoedzaamheid in acht te nemen.)
5. "De strip die in zijn oorsprong tot ver in de geschiedenis van de mensheid terug gaat, is nog steeds niet helemaal uitgeëvolueerd."
   (Er zullen, en kunnen, nog verrassingen mogelijk zijn. Bladen en tekenaars moeten bevorderen dat de plat getreden paden ook wel eens verlaten worden.)
6. "In de toekomst zal een co-relatie tussen de dagbladstrip en de televisie steeds meer naar voren komen."
   (De vraag is of de tijd niet is gekomen dat omroep, dagblad en weekblad samen een strip gaan opzetten en exploiteren.)

W.H.J.Niemöller: ENKELE ALGEMENE STELLINGEN IN VERBAND MET DE VERHOUDING STRIP - KIND

1. "Sedert het begin van deze eeuw bestaat er critiek t.o.v. de kinderstrip, die door de volwassen stripenthousiast niet zonder meer kan worden weggelachen:
   a) oprichting in 1911 in de U.S.A. van de "League for the improvement of the children's comic supplements";
   b) verschijning van Frederic Wertham's boek "Seduction of the innocent" (1953);
   c) wetten en/of wetsvoorstellen om de strip aan banden te leggen in o.a. Canada, Engeland,

1-29

Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, rozе licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen luurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien, geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij buigt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omsomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staarmindenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

2-29

3-29

S T R I P '6 8 / S T R I P - I N

Zweden, Mexico - in de U.S.A. vond zelfs een onderzoek plaats door een senaatscommissie."

2. "Sinds Heinrich Wolgast in 1896 voor het eerst een wetenschappelijk betoog publiceerde over kinderliteratuur, nl. "Das Elend unserer Jugendliteratur" heeft wetenschappelijk onderzoek en theoretische bezinning plaats gevonden vanuit verschillende disciplines: pedagogiek, psychiatrie, sociologie, criminologie. De resultaten hiervan samenvattend dient de inhoud van jeugdlectuur o.a. te voldoen aan:
   a) literaire waarde;
   b) cultuuroverdracht;
   c) wetenschappelijk verantwoord zijn van kennisoverdracht."

3. "Generaliserend kan gesteld worden, dat de inhoud der meeste kinderstrips aan bovengenoemde voorwaarden niet voldoet. De belangstellende-in-strips kan vaststellen dat de inhoud veelal wordt gekenmerkt door:
   a) oppervlakkige inwijding, waar informatie wordt gesuggereerd,
   b) suggestieve sensatie op het vitale vlak, waar verdieping van kennis wordt bedoeld;
   c) antropomorfisme waar dieren een rol vervullen;
   d) geweldadig optreden - dikwijls geponeerd als enige oplossing van problemen;
   e) onaanvaardbare gedragspatronen, welke door de principes van de kinderlijke ontwikkeling imitatie en identificatie in concreet gedrag zouden kunnen worden omgezet (zie ook punt d en Wertham's "Seduction of the innocent");
   f) suggestie van een realiteit, welke niét bestaat; tekort aan weerbaarheid en critisch vermogen doet kinderen suggestibel zijn, waardoor zij een schijnwereld worden binnengevoerd, die zij juist dienen te verlaten (terwijl de volwassen striptofiel

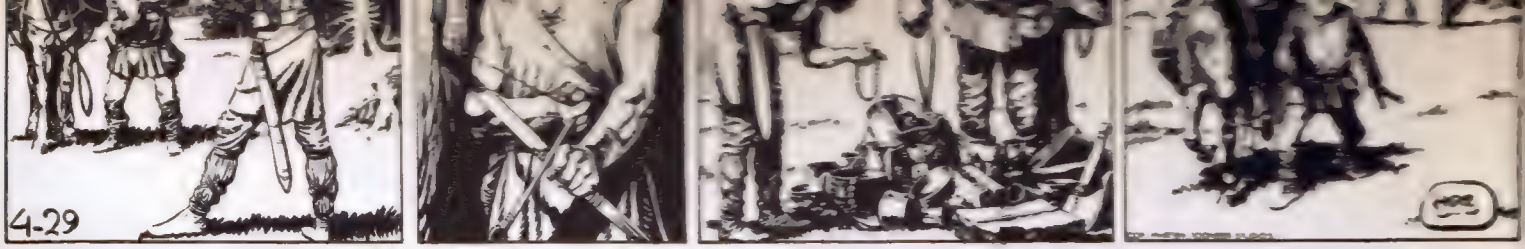

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

om diezelfde schijnwereld een lichte schaterlach nauwelijks kan onderdrukken);

g) een tekort aan realistische oriëntering, dat de kinderlijke ontwikkeling kan afremmen."

4. "Als leesprikkels worden aanvaard door Ortega y Gasset voor de mens in het algemeen en door Helmut Weber voor de jeugdigen in het bijzonder;
   a) overwinning van onzekerheid;
   b) verlossing uit eenzaamheid.
   De kinderstrips komen hieraan wel tegemoet, maar - door de inhoud der meeste - op een wijze, die psycho-hygiënisch gezien voor kinderen als ongezond kan worden gekwalificeerd."
5. "De strip behoeft redactionele aanvulling, wil hij op zijn voordeligst uitkomen ("The Penguin book of comics", blz.223). Omdat deze redactionele aanvulling bij de meeste strips ontbreekt - ook de nu verschijnende kindertijdschriften missen een aanvaardbare verhouding tussen het belletristische en beeldelement - zien de strips er niet op hun voordeligst uit."
6. "Evenals andere kunstvormen heeft de echte strip geen opvoedende functie", stelt Marten Toonder vast ("Proost Prikkels", nr.261, blz.1). Waar echter strips expliciet voor kinderen op de markt worden gebracht, dient de uitgever ervan naast de artistieke, tevens een morele verantwoordelijkheid te dragen."
7. "Naast een financiële bezinning zou een meditatie omtrent de kwaliteit van deze unieke verteltrant de verspreiders der kinderstrips ongetwijfeld sieren, want in Nederland verschijnen maandelijks meer dan 100 miljoen strips (in boekvorm en als inhoudsonderdeel van kinder-, dag-, dames-, en andere bladen) voor ruim 3,5 miljoen kinderen (28% van de ruim 12,5 miljoen Nederlanders behoren tot de leeftijdsgroep 0-14 jarigen - Statistisch Zakboek 1967).

W.H.J.Niemöller

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliertenhangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staartmdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

S T R I P '6 8 / S T R I P - I N

A. Weehuizen:
1. "Wanneer wij over strip praten dienen wij allereerst vast te stellen wat wij onder het object strip verstaan. Dat een strip een getekend beeldverhaal is (al dan niet van tekst voorzien) is een definitie waarmee men het wel eens zal zijn. Deze definitie is echter te algemeen, want men kan zich afvragen of de tekst - indien aanwezig - bij de tekeningen ingebouwd dient te zijn (in de vorm van balloons) dan wel dat zij ook onder, boven of naast de tekeningen kan zijn geplaatst. Kan men in het tweede geval nog wel van een echte strip spreken?"
2. "Strip is een consumptieartikel met alle kwaliteiten en beperkingen die daaraan gesteld mogen worden. Zij behoort door dit karakter derhalve niet in een museum thuis."

Gerard Kornelis van het Reve:
(G.K. van het Reve (de christelijk-nationale schrijver van adembenemende, fel-realistische seks-bestsellers als "Nader Tot U") moest op STRIP'68 helaas laten afweten. Dat deed hij als volgt:)

Greonterp, 14 Maart 1968.

Zeer geachte Heer Helderman,

Ik dank U voor Uw brief van 23 Februari jongstleden. Door een waanzinnige achterstand in mijn korrespondentsie is Uw brief zeer tot mijn spijt veel te lang onbeantwoord blijven liggen.
Ik ben volgens mijn arts overwerkt & moet dit hele jaar, indien enigszins mogelijk, alle optreden in het publiek vermijden. Aldus kan ik niet aan Uw vererend verzoek voldoen.
Het zou overigens wel leuk zijn, als men het stripverhaal als een artistiek genre eindelijk eens serieus zou willen nemen. Maar het zal zijn verworpen staat, in onze saaiheidskultuur, voorlopig nog wel

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

met het detectiveverhaal & het spookverhaal moeten delen.
Leve het kapitalisme! Weg met Piët Nak!

Met mijn beste wensen ben ik

Uw

GerardKvanhetReve.

$$$

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliertен hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien: geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart nadenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

mét gramofoonplaat) komt een groepje leden van de Stichting wekelijks bijeen. Eén van de bezigheden is een nauwkeurige selectie van illustratiemateriaal uit de grote hoeveelheden, die ter beschikking staan. Maar wát moet er nu b.v. uit het verzameld werk van Kapitein Rob in dit boek worden afgedrukt ? Hoe meet men de emotionele betekenis ? Is die niet voor iedereen verschillend ?
Het blijkt van niet. Unaniem werden onder meer de deeltjes "Het geheim van de Bosplaat" en "Het pinguineiland van professor Lupardi" uitverkoren. Welke plaatjes precies ? Uit "Het geheim van de Bosplaat" bleek iedereen b.v. het plaatje te verkiezen waarop Robs paard door een vliegend ontuig wordt meegevoerd.Kortom, het blijkt steeds weer dat bij verrassend veel mensen precies dezelfde details zijn blijven hangen.
Jeugdsentimentalisten zijn -in tegenstelling tot Strippofielen- ook geen echte verzamelaars. Ze verzamelen slechts dat wat ze vroeger zelf gehad hebben en kwijtgeraakt zijn. De drang naar het complete is er zelden bij.
Dit alles neemt natuurlijk niet weg dat Stichting en Schap niet veel aan elkaar zouden kunnen hebben. Dat is inmiddels wel gebleken, dacht ik.

Wim Noordhoek

? ?
?
? een prijsvraagje (2)
?
? Nou, we hebben het geweten. We worden
? stapelkierewiet bij het zgn. koördineren &
? kombineren van alle vellen vol inzendingen.
? De resultaten staan nog niet in dit nummer,
? maar we kunnen vast voorspellen dat het een
? lange, lange lijst wordt. Overigens kunt u
? nu nog wel even inzenden. Weet u het nog ?
? Het gaat om strips in kranten en tijdschriften!
? Maakt u er een lijstje van? Red.

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "Ó wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

F R A T
R A T
O
I U
L L E

een rubriekje (hihi) waarin wij briefschrijvers dankbaar zijn, fouten herstellen, kranten bekijken en tijdschriften ook

Tot aan 10 maart (Ajax-Feijenoord 1-0) zijn er van lezers nogal wat op- en aanvullingen binnengekomen. Volgend keer komt al dat gekorrigeer erin. Wegens tijdgebrek zullen we maar zeggen; nu niet.
Maar blijft u vooral schrijven; elke suggestie en zgn. verbeterende aanvulling is welkom. En u weet het: we zijn er u dankbaar voor.

BANDèS Kort na het nulde nummer van Stripschrift, verscheen in België nummer nul van Bandès, een Nederlands- en Frans-talig tijdschrift geheel gewijd aan strips. Het blad is een publikaatsie van de "Vereniging ter bestudering der Nederlandstalige wetenschappelijke verbeeldingsliteratuur" en wordt opgenomen in het tijdschrift voor SF:"Kosmos". Bandès behandelt echter uitsluitend de beeldverhalen. Nummer nul bevat "nieuwigheden" uit Nederland (de oprichting van Het Stripschap!), België, Frankrijk, en de U.S.A.; een lijst van Belgische kranten met de daarin voorkomende strips, van welke lijst Stripschrift t.z.t. maar al te graag gebruik zal maken; een artikel over "Sadisme et violence" (zie ook Stripschrift nr.1: blz.4, 14, 28 en nr.2: blz.9, 14, en 20) en tot slot een kritiese bespreking van Stripschrift.
Nummer één van Bandès is geheel gewijd aan "Conscience en het beeldverhaal". Een consciencieuse studie door Danny De Laet en Jacques De Lente. Nogal aanbevolen!
(Briefwisseling en abonnementen Bandès: Serge Bertran, Kerkstraat 168, Antwerpen-1. Uitgever is D.D.De Laet, Pothoek 21, Antwerpen-1.)

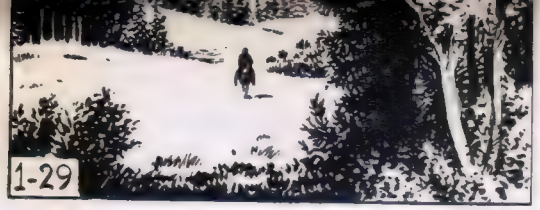

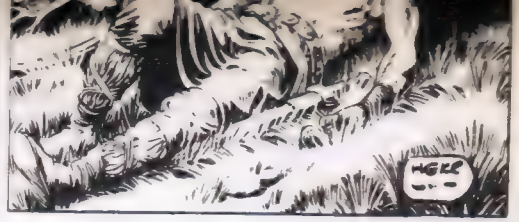

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliertен hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien: geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart gedenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

PAN-OPTIKUM In het laatste nummer van Pan-Optikum vinden we, buiten de tergende berichtgeving over de Sloven en hun Genootschap, een uitgebreide bespreking van Als je begrijpt wat ik bedoel! De schrijver meent dat het ontleden van de (wan)toestanden die door Marten Toonder in Het Kukel onder de loupe genomen worden niet eenvoudig is. Dat hij het toch probeert is moedig, doch niet meer dan verdienstelijk.
Verder in Pan-Optikum wat over Stripschrift en Het Stripschap. Oja, onze h doet het wel eens niet (i i).
(Pan-Optikum, t.a.v. oofdredakteur Leo de Vetten, Burg.Moonenlaan 5, Waalwijk)

BARBARBER Barbarber heeft sinds januarinummer 56 naast Maarten Stigters trouwe postzegelrubriek, een tweede vast rubriekje. CAPRICO'S CARTOON CORNER. Caprico schrijft zo vurrukkulluk veel over oude tekenfilms (o.A. Disney & Hanna & Barbera). En de rest van Barbarber is ook nog steeds lekker. U moet zich nu heus abonneren. 12 nummers per jaar voor een Christiaan Huygensbriefje.
(Administratie Barbarber: Em.Querido's Uitgeverij N.V., Singel 262, Amsterdam-c)

GEILLUSTREERDE PERS & SPAARNESTAD Genoemde uitgeverijen namen het loffelijk initiatief de leden van Het Stripschap wat stripmateriaal uit hun stal toe te sturen. Hulde! Hulde! Een navolgingswaardig voorbeeld! Het Stripschap is dan ook graag bereid om uitgeverijen die stripliefhebbers met hun stripuitgaven kennis willen laten maken een ledenlijst te verstrekken.
En nog iets. Zouden GP & Spaarnestad nog even aan al die arme nieuwe leden die niet op de eerste ledenlijst staan, willen denken? Afgesproken.

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit opde weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

LAUREL & HARDY FONDS Pas opgericht: Het Laurel & Hardy Fonds. Doel: zoveel mogelijk ouwe, stomme filmpjes van "De Dikke en De Dunne" bij elkaar brengen. En daarna afdraaien natuurlijk. Hou zee!
De initiatiefnemers zijn Otto Milo, Bram Reynhoudt, K.Schippers (ja, inderdaad; van Barbarber) en TMF Steen (ook goed; van Stripschrift). Al met al een nobel streven.

NIEUWSBLAD VOOR DE HOEKSCHE WAARD, IJSELMONDE EN PUTTEN Onder de koppen "SPIJKENISSER RIJKS-POLITIEMAN" en "Eric-kenner tegen wil en dank" drukt het Nieuwsblad voor de Hoeksche waard, IJselmonde en Putten een volle pagina interview af met Jilles Jan Nieuwstraten, onze trouwste Stripschrift-medewerker. Het artikel bevat veel wetenswaardigs over de Noorman. Nieuwstraten kondigt erin ook aan dat Stripschrift de gratis door Swan Features Syndicate beschikbaar gestelde Eric-strip "Gunnar de gevreesde" gaat publiceren, benevens een uitvoerig Eric-verslag van hemzelf. Stripschrift zal in nummer 3 veel ruimte aan Eric en het verslag besteden. Dat beloofd wat zeg.

UTRECHTSCH NIEUWSBLAD Op 4 november 1967 starte het Utrechtsch Nieuwsblad als eerste krant in Nederland met een speciaal aan de strip gewijde vaste rubriek.
STRIPS-strip is verdraaid aardig en bevat naast verluchtingen veel nieuwtjes die het weten waard zijn. Wij hebben tot dusver kunnen achterhalen dat de rubriek verscheen op 4-11-67; 9-12-67; 30-12-67; 13-1-68; en 3-2-68. Nogal onregelmatig dus (als onze gegevens tenminste volledig zijn)
De samensteller? Alweer een medewerker aan Stripschrift: F.Koffijberg. Ja, Stripschrifters schijnen aktief te zijn. (Maar waar blijft Jochem Smid?)

C.J.Aarts

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, rozе licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en russen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart mdenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

Het politiek engagement in POGO

Vietnampolitiek. Voorverkiezingen voor het Amerikaanse presidentschap. De Nobelprijs voor de vrede. Het patriotisme. Alles wordt in POGO door het slijk gesleurd (POGO speelt in het Okefenokee moeras). Tekenaar: Walt Kelly. POGO verscijnt oa in de Herald Tribune. In kleuren in de Weekly Tribune; ik vind de kleuren-POGO een heel stuk minder dan de witzwartweergave.
POGO zelf is een soort beertje, geloof ik. In elk geval een zoogdier. Tja, er leven zoveel beesten in het moeras: Deacon, de uiterst vormelijk geklede figuur, die een stokpaard berijdt en Klassiek spreekt (wat Deacon zegt wordt door Kelly in het Gothische lettertype weergegeven) en die ruim een halve maand klem heeft gezeten in de loop van een kanon, daarbij cementen "zeep"bellen uithikkend; de Otter? die, binnensmonds geweldige staatkundige verhandelingen mompelt, cello speelt met een zaag als strijkstok zonder het te merken, en dan besluit z'n cello maar helemaal tot brandhout te zagen; de wijze Uil die tegelijk medicus, rechtsgeleerde en wat niet al is, en die in een van z'n hoedanigheden de schildpad (die 9 pond weegt) 10 pond wil laten afvallen (het is wel nodig dat de schildpad eerst, alvorens met z'n vermageringskuur te beginnen, zoveel eet dat hij zo'n tien pond aankomt); de kikker, "congersman Frog", die enkele malen sterft op de waardige wijze die bij hem past, die president wil worden en daarvoor een campanje voert (daartoe laat hij zich de noble peace price (niet Nobel) toekennen, bestaande uit een kalkoen, geschonken door de muis Ignatz (hé!) Noble; die krijgt hij omdat hij nu tégen de "Tompkins Gulf Resolution" van '64 zou stemmen, als hij de kans daarvoor kreeg)(indertijd heeft hij wel voorgestemd, maar ja) (dit is nou politiek engagement: bekend mag worden verondersteld dat de Senaat en het Huis van Afgevaardigden in 1964 president Johnson blanko

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

volmacht gaven om in Vietnam de Amerikaanse zaak te behartigen. Dat was het gevolg van het incident in de golf van Tomkin, waarbij Noordvietnameese schepen USA-vaartuigen zouden hebben beschoten)(daarmee begon eigenlijk de oorlog. Tot dan toe waren er alleen nog maar militaire adviseurs van de VS in Zuid-Vietnam (16.000 "adviseurs"). Nu kwamen de eerste echte troepen.)
We hadden het over Congersman Frog. Och, daar heb ik wel genoeg over gezegd. In een moeras horen reptielen, en die zijn er dan ook: de Alligator, die een eland redt, dat voor een teeveetoestel wordt aangezien door The Three Bats, de alligator die in alle richtingen kan lezen (kijk maar op blz.149 van The Penguin Book of Comics); de Schildpad la Femme, de vrind van de uil, én het slachtoffer van de uil; de boot van POGO, die op elk plaatje een andere naam heeft, vol (voor mij vaak duistere) simbolika.; P.T.Bridgeport, de showman, die (letterlijk!) in affiches & advertenties praat, een (verkiezings-) circus leidt (hij versiert olifanten en sprekende poppen voor een optreden met z'n "travellin' circus" in New Hampshire....Nu is het wel belangrijk dat je weet dat Bridgeport z'n optreden organiseert vlak voor de rode datum 12 maart... Op die dag worden in NEW HAMPSHIRE de eerste "primaires", vóórverkiezingen, gehouden...
Als je Kelly's strip trouw leest, dan weet je hoe hij denkt over de Amerikaanse binnenlandse én buitenlandse (Vietnam!)politiek, en over bepaalde figuren.
Nog wat citaten:
POGO, een krant lezend: "Did you see how much LIVIN' COSTS have gone up?..The biggest increase is in HOUSING an' TAXES",
De otter ligt lui te luisteren, en de schildpad La Femme neemt het woord: "HEY! FRIDAY, THE THIRTEENTH, come on wen's day.. So we're safe, I says"
POGO: "An' I says HOUSING an' TAXES comprise the biggest increases in LIVING COSTS."
La Femme:"SEE!? Spendin' for FRIPPERIES! IT ALWAYS SHOWS! LUXURIES! IT'LL RUIN US ALL!"

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelsliërten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart medelijdend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

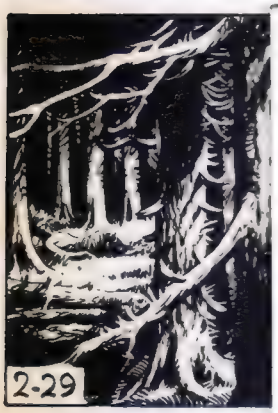

POGO, verwonderd: "LUXURIES?"
La Femme: "DANG RIGHT! TAXES! WHO NEEDS 'EM?"
nog één. Van 1 januari van dit jaar....
POGO tot de otter: "I come over to wish you a happy new year"
Otter: "Same to you..You're jus' in time..We just got a letter from CHIPPER, the dog what's off with the canine corps"
POGO: "HIM? doggone.. he's off in that SOUTH EAST ASIA, (en dat is?...) right?"
Otje: "Yep..He says we should have a HAPPY NEW YEAR. AS PER HIM, he says just wish him a NEW YEAR.. All twelve months of it..Jus' so long's he gets All of it.
Says "it don't necessarily have to be happy..."
Hm, 't is wel genoeg.

janwillem van erp

De striphandel in Nederland

De strip is bezig volwassen te worden. Jarenlang een onvolgroeid pubertje, beladen met schuldgevoelens en complexen, nu een jongeling die zelfbewust opkomt voor zijn plaatsje op de vaderlandse markt. Dat bewijst niet alleen de oprichting van "Het Stripschap", maar ook het verkoopcijfer van de uitgeverijen (als we ons even beperken tot de albums).

Het kleinhouden van het beeldverhaal in de afgelopen jaren komt vooral voor rekening van de "erkende boekhandel". De heren stripuitgevers kunnen daar een boekje over open doen.

G.Roord (Classics Nederland): "Toen wij in 1957 met strips begonnen was de meerderheid van de boekhandel fel tegen." En zelfs toen de boekhandel zijn tegenzin in zoiets banaals als strips had overwonnen, bleef hij een rem op de expansie-

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammer klachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

drang van de uitgevers.
J.van der Hout (Batman, Superman, Kuifje-verhalen) noemt daarvoor drie oorzaken: het karakter van de meeste boekwinkels (cultuurtempels), oorzaak van drempelvrees; de wijze van presentatie ("een volkomen dooie zaak, van moderne verkoopmethoden is in die sector niets te bekennnen") en - wellicht het belangrijkste punt - het aantal boekwinkels. Het aantal verkooppunten dat de boek- en tijdschriftenhandel in Nederland heeft te bieden, staat in geen verhouding tot die in andere landen waar men niet het abonnementensysteem van dag- en weekbladen kent. Het aan huis bezorgen van alles en nog wat is een Nederlands fenomeen.

De heer Roord:"Ik zie over vijf of tien jaar al die bezorgers verdwenen in Nederland, zowel van dag- als de weekbladen. De afbraak van het bezorgapparaat zal gepaard gaan met een groei van het aantal verkooppunten en daar zal het beeldverhaal van profiteren." Hij vertelt in dat verband over de "totaal andere politiek van Spaarnestad en Geïllustreerde Pers, die enkele jaren geleden de losse nummer-verkoop nog torpedeerden." Deze twee concerns hebben samen met Van der Hout en Co. een aantal verkooppunten in Nederland met wekelijkse regelmaat van pakketten "losse nummers" voorzien. Deze distributieorganisatie, Aldipress, levert aan zesduizend verkooppunten, waaronder tijdschriftenhandels, kiosken, sigarenwinkels en de laatste jaren ook - en dat is een heel belangrijke ontwikkeling - supermarkets.

Van de supermarkets verwachten alle stripbazen gouden bergen. Kuifje en Superman zijn er onder de vlag van Aldipress al binnengeloodst. Uitgever S.Jonckx van Het Karveel probeert ook "in de supermarkt te penetreren met Suske en Wiske, Rode Ridder, etc. Hij heeft contact met een tijdschriftengrossier, die goed is voor 250 van dit soort verkooppunten, terwijl uitbreiding mogelijk is.

J.van Meningen, directeur van de Hilversumse uitgeverij en grossierderij Nooitgedagt (Gordon, Valiant) meent dat zelfbedieningszaken erg geïnteresseerd zijn in een prijs van 99 cent voor een vierkleurenalbum. Hij heeft zijn hoop in elk geval niet gesteld op de boekhandel, die hij "verwend" noemt. "Het minste wat ze willen hebben is wel 36 procent korting. Maar een kruidenier die gewend is aan 15 of 20 procent, zegt van 25 procent korting: een leuk artikel".

1-29
Door het dal van Lougen in Hördaland rijdt een eenzame ruiter. Het is nog vroeg in de morgen. De toppen der bergen aan weerszijden van de vallei weerkaatsen het aarzelende, roze licht van de nog achter de kim verscholen zon. Nevelslierten hangen laag over het veld en tussen de naaldbomen. De ruiter huivert en kijkt verlangend naar de plaats waar aanstonds de zon zal opkomen. Deze man, die slechts gewapend is met pijl en boog en jachtmes, is niemand anders dan Koning Eric, die - vermomd als nederig man - door zijn land reist om de noden en behoeften van het volk te leren kennen. Na een wijle komt hij aan de woudzoom, waar een beek met kletterend geruis langs stroomt. Hij stijgt af en geeft zijn paard gelegenheid tot drinken, terwijl hij zelf rondstapt om de van het rijden wat stijve benen te strekken. Het paard buigt zich omlaag naar het water, maar halverwege stopt het en blijft enige ogenblikken roerloos luisteren. Dan, blijkbaar gerustgesteld strekt het dier de hals weer doch het volgende ogenblik richt het dier zich met een ruk op, draait het hoofd om en kijkt in de richting van het struikgewas.. ...Eric, wien dit vreemde gedrag niet is ontgaan, legt het dier snel de hand op de neusgaten om te voorkomen dat het zal hinniken. Gespannen tuurt hij in de richting van het woud en luistert. Er is echter niets te zien; geen andere dan de gewone geluiden van het bos verbreken de stilte. Hij bindt de teugels aan een boom vast en baant zich behoedzaam een weg door het struweel. De struiken blijken een kleine open plek temidden van dichtopeenstaande naaldbomen te omzomen en wat Eric daar ziet doet hem even verbaasd stilstaan. Dan treedt hij voorzichtig naderbij en staart gedenkend naar de jonge man die daar in diepe slaap verzonken ligt.

GUNNAR DE GEVREESDE

Er zit dus volop muziek in de striphandel. Een voorzichtige schatting: in 1967 zijn er in ons land zo'n zeven tot tien miljoen albums en beeldromans verkocht.

M.H.Claassens, directeur van Dupuis Nederland (Lucky Luke, Buck Danny): "Ik heb toch meegemaakt, dat hier mensen aan de deur kwamen, die eventjes voor zestig gulden albums voor hun kinderen kwamen halen".
En dan praten we nog niet eens van de volwassenen.

F.K.

Dick Bos exit -

"Kort nadat Sheila, de secretaresse van Dick Bos, een nieuwe flat heeft betrokken, wordt er bij haar ingebroken." Zo begint het 72ste en laatste Dick Bos-boekje dat ons onder ogen zal komen. Wij zijn benieuwd, wie zich daarna over het kleine formaat zal ontfermen.

Lucca ter ziele?

Moet u van 4 tot en met 7 juli toevallig in New York zijn? Stapt u dan eens binnen bij het Statler Hilton Hotel waar onze Amerikaanse zusterorganisatie, de Society for Comic Art Research and Preservation, die dagen een wereldstripcongres houdt. En mocht u er speciaal voor de gelegenheid naartoe willen, weet dan, dat onze Franse zusterorganisatie Socerlid een vliegtuig gaat afhuren.
Inlichtingen: 36, rue des Boulangers, Paris Ve.

LAATSTE NIEUWS Zo juist vernemen wij dat de Gemeente Amsterdam de deelnemers aan STRIP '68 zowel de boottocht naar en van de tentoonstelling aanbiedt, als het STRIPAPERITIEF na afloop van de strip-in. Deze geste wordt door het bestuur van Het Stripschap op hoge prijs gesteld.

4-29
"Halt! Sta stil als uw leven U lief is!" schreeuwt Gunnar, die zich voor de marskramer op de weg heeft geplaatst. Geschrokken houdt de man zijn voeten in en kijkt hem met open mond aan. Naar zijn uiterlijk te oordelen schijnt de marskramer niet tot het ras der onverschrokken helden te behoren desondanks is zijn eerste reactie meer verbazing als angst. Maar als hij dan tussen de bomen de machtige strenge gestalte van Eric ziet staan, en de scherpe blik uit diens staalblauwe ogen ontmoet, als hij dan nog ziet dat hij de pees van zijn boog aantrekt, breekt hem het klamme angstzweet uit en beginnen zijn knieën te trillen. "O wat vreselijk," jammert hij zachtjes. "Genade Heer! Erbarming! Heb medelijden met een arme man!" "Ha! Gij zijt bang, nietwaar! Ge siddert voor Gunnar de Gevreesde!" roept de jongeman zeer voldaan uit. "Stal de inhoud van die zakken maar eens uit op de weg!" gebiedt hij, wijzend op de twee grote pakken, die aan weerszijden van het paard hangen. Haastig voldoet de man - vrezend voor zijn leven - aan dit bevel. In zijn zenuwachtigheid laat hij de waren uit zijn handen vallen, wat hem opnieuw in jammerklachten doet uitbarsten. "Mijn kostbaar goed! Mijn beste spullen! O, wat een schade!" Daarbij kan hij niet nalaten telkens naar Eric te kijken die hem een ontzettende angst schijnt in te boezemen, niet wetende dat deze daar staat om hem te beschermen. Intussen inspecteert Gunnar de uitgestalde waren, vist er een snoer kralen uit en zegt geringschattend: "Hm, niet veel zaaks allemaal." "Inderdaad! Allemaal rommel," beaamt de man haastig. "Heus, het is allemaal waardeloos Heer!" Blijkbaar vergetend dat hij dezelfde spullen de vorige dag nog hemelhoog heeft aangeprezen bij zijn klanten. "Pak die rommel in en verdwijn!" beveelt Gunnar. De marskramer gehoorzaamt. Hij kan zijn geluk nog niet geloven en zou dolgraag omkijken; hij heeft het gevoel of hem elk ogenblik een pijl tussen de schouders kan treffen. Zo verdwijnt hij uit het gezicht, nagestaard door Gunnar en Eric, de eerste zeer voldaan over het werk, dat hij verricht heeft, de laatste totaal verbijsterd over deze onverwachte afloop van het geval.

5-29
Hoewel Eric in zeker opzicht blij is dat hij niet hoefde in te grijpen, zint de situatie hem toch allerminst. Elke rechtgeaarde rover zou zijn slachtoffer het bos insleepen en daar uitschudden, maar deze knaap doet het op de weg. Hier klopt iets niet. "Zeg Sigvat," wendt de jongeman, die na het voorval vertrouwen in Eric gekregen schijnt te hebben - zich tot de Noorman. "Gij hebt me daar uitstekend bijgestaan. Jammer dat er niets te halen viel bij die dikzak. Maar de overval zat goed in elkaar. Ja, ja, zo langzamerhand leert ge de knepen van het vak wel." Eric bromt iets onbestemds terug en krabt zich bedenkelijk het hoofd. "We moeten maken, dat we hier wegkomen," zegt hij kortaf. "Die man zou wel eens hulp kunnen gaan halen." "Dat is waar," zegt Gunnar ontnuchterd, "goed, dan gaan wij het bos in. Daar vindt niemand ons en ik weet er op mijn duimpje de weg." Zwijgend neemt Eric zijn paard aan de teugel en volgt de vreemdsoortige struikrover op de voet. Het naaldbos wordt steeds dichter. Tussen de bomen hangt een schemerig licht, en er is niets te horen dan het knisteren van de dennenaalden en het kraken van de dode takken onder hun voeten. Als ze een paar uur gelopen hebben, staat Gunnar stil en kijkt bedachtzaam rond. "Hier zijn we wel veilig. We moesten hier de nacht maar doorbrengen." Eric kijkt eens om zich heen. Het voorstel trekt hem weinig aan, maar hij laat niets blijken en verzorgt zwijgend zijn paard. Dan legt het tweetal zich te ruste. De gedachte aan het vreemde gedrag van Gunnar laat Eric niet los en de Noorman is er de man niet naar om raadsels lang onopgelost te laten. "Ik moet er achter zien te komen wat de knaap in het schild voert, voor ik weer in zo'n situatie betrokken word als vandaag," is zijn laatste gedachte. Dan zinkt hij in een onrustige sluimering, die naar zijn gevoel pas enkele minuten geduurd heeft als Gunnar hem de volgende morgen wakker maakt. "We zoeken de weg weer op," zegt de struikrover vrolijk. "Daar is meer te halen dan hier." Hij knipoogt grinnikend. "Het zijn niet alleen marskramers die van de weg gebruik maken!" Ze gaan opweg en weldra wordt het bos minder dicht. Eensklaps staat de Noorman stil en beduidt de jongeling hetzelfde te doen. "Luister," zegt Eric gedempt, en in de stilte dringt duidelijk het gekreun van een mens tot hen door. Gunnar wil krijgshaftig naar voren stormen, maar de Noorman houdt hem terug. "Niet zo haastig, vriendje," fluistert hij spottend. "Als struikrover kunt ge niet voorzichtig genoeg zijn." De jongeling werpt hem een vreemde blik toe en volgt Eric dan zwijgend. Behoedzaam sluipen zij voort en dan zien zij - vlak bij de weg tussen de sparren een gestalte liggen.

6-29
"Het is de marskramer die wij gisteren hebben aangehouden!" zegt Gunnar, zich over de gestalte heenbuigend. Bij het horen van deze stem slaat de man de ogen op en kijkt verwilderd van Gunnar naar Eric. "Wat?" hijgt hij ontzet, "gij hier! Wat moet gij nu nog van mij? Hebt ge me al niet alles ontstolen?" "Ontstolen?" herhaalt Eric. "Man wat raaskalt gij. We lieten U immers met al Uw bezittingen vertrekken." Zonder hierop te antwoorden gaat de marskramer overeind zitten en schreeuwt wild met zijn armen zwaaiend: "Halt, halt, moordenaars, dieven!" Een groep ruiters is Eric en Gunnar van achter genaderd. De marskramer staat op en loopt zo vlug mogelijk naar de ruiters toe. Hij vertelt wat hem overkomen is. "Eerst hielden zij mij aan," zegt hij. "Die daar," wijzend naar Gunnar, "doorzocht al mijn spullen, terwijl die lange mij met zijn boog bedreigde. 's Nachts sloegen zij mij neer en namen mij alles af." "Dat is niet waar!" roept Eric, een pas naar voren doende, verontwaardigd uit. "Hebt gij hem soms niet aangehouden," vraagt een der knechten. "Dat wel," zegt Eric, "maar we lieten hem ongedeerd gaan!" Een honend gelach stijgt op uit de groep ruiters. "Maak dat een ander wijs!" zegt een van hen. "Maar waarom zouden wij iemand laten gaan, als wij van plan waren hem naderhand te bestelen," vraagt Eric. "Waar houdt men anders iemand voor aan, dan om hem te bestelen?" vraagt iemand. De aanvoerder van de ruiters is naar voren gekomen. Het is een ruwe kerel met een nors en weinig verstandig uiterlijk. Hij heeft van het gesprek weinig begrepen. Het staat voor hem vast, dat daar iets niet pluis is. "Geen praatjes!" zegt hij, en richt zijn lans dreigend op Eric's borst. "Gij zijt onze gevangenen!"

NOU... VOOR MIJ HOEFT 'T NIET... ZEG OBE
TZOHING!
DONG!
PLOINK!
PLINK!
OBÉLIX!?
TZOiiiiNG!
WAT IS ER ASTERIX ? 'N MENS MOET MET Z'N TIJD MEEGAAN ...